

ת"פ (כפר סבא) 36906-11-20 - בעניין: מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא נ' יצחק פקשיאן

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 36906-11-20 מדינת ישראל נ' פקשיאן

לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - שלוחת תביעות כפר-סבא המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד ליאור בר עמי

נגד

הנאשם

יצחק פקשיאן

ע"י ב"כ עו"ד רן שטרצר

גזר דין

כתב האישום המתוקן; הודאת הנאשם; הסדר הטיעון

1. הנאשם, יליד 1974, הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות של **גניבת רכב**, לפי סעיף 413ב(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977; **נהיגה בקלות ראש**, לפי סעיף 62 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961; ו**הפרעה לשוטר במילוי תפקידו**, לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

על פי העובדות, ביום 2.11.20 בין השעות 14:10-15:26, בקרבת רחוב המרי 9 ברעננה, קיבל הנאשם מאחר רכב יונאי i25 וזאת תוך שימוש במחשב רכב ומפתח רכב מותאם. בהמשך לכך, נהג הנאשם ברכב לכיוון היציאה משטח ישראל, אל שטחי הרשות הפלסטינית, כשעל ידיו כפפות. סמוך לשעה 21:30 הגיע הנאשם בנסיעה ברכב לכביש 55 בסמוך למחסום 109 (מעבר אליהו) בו היתה באותה עת חסימה יזומה של נתיב הנסיעה על ידי כוח משטרה, בפעילות שגרתית לאיתור גנבי רכב. באותן נסיבות, הבחין שוטר שהתמקם בתצפית לעבר המחסום שהרכב מתקרב לחסימה ודיווח על כך לשוטרים האחרים. משהבחין הנאשם בחסימה, נסע חזרה בנסיעה מהירה לכיוון מזרח, כששוטרים דולקים בעקבותיו ברכב משטרתי, עד שלפתע בלם באופן פתאומי וגרם להתנגשות הרכב המשטרתי

בחלקו האחורי של הרכב. הנאשם המשיך בנסיעה תוך שהוא מבצע פניות חדות עד שהגיע לדרך ללא מוצא, ואז יצא מהרכב והחל להימלט רגלית, כשהשוטרים בעקבותיו. לאחר מרדף רגלי נעצר הנאשם כשהוא מסתתר מאחורי סלע.

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן ויורשע. הוסכם כי הנאשם יישלח לשרות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו. לא היתה הסכמה לעונש וכל צד טען כראות עיניו.

תסקיר שרות המבחן; חוות הדעת הפסיכיאטרית

3. מתסקיר שרות המבחן מיום 3.10.22 עולה כי הנאשם בן 50, גרוש ואב ל-5 ילדים (בגילאים 1-21). הנאשם מתגורר בגפו בקדימה, אינו עובד ומתקיים מקצבת ביטוח לאומי על רקע התמודדות עם מצב נפשי מורכב. ילדותו עברה בצל מצוקה כלכלית קשה וקושי בולט של הוריו לספק את צרכיו. הוא בעל 10 שנות לימוד, כשבגרותו הפסיק את לימודיו, חבר לחברה שולית והחל מעורבות בפלילים ועל כן, לא גויס לשרות צבאי בשל אי התאמה.

הנאשם תיאר יציבות תעסוקתית לאורך השנים בעבודה בתחום החקלאות, תחילה כשכיר ובהמשך כבעל שדה תותים, עד לפני כעשרים שנה. הוא הפסיק עבודתו בשל התמודדות עם אירוע טראומטי שחוה באחד ממעצרו והתמודדות עם מצב נפשי מורכב, תיאר התמודדות עם דכדוך וחרדות, שהה מספר פעמים באשפוז בבית חולים פסיכיאטרי, האחרון לפני כשבע שנים. אינו במעקב פסיכיאטרי ואינו נוטל טיפול תרופתי.

לנאשם עבר פלילי שהתיישן והוא תיאר מאמציו בשנים האחרונות לקדם שינוי בחייו ולהימנע ממעורבות פלילית כשקיים קושי בהתמודדות עם תיוגו השלילי מול גורמי אכיפת החוק לאור עברו הפלילי לאורך השנים. תלויים ועומדים נגדו שני מב"דים בגין עבירות אלימות, אלימות זוגית, הפרת הוראה חוקית, שימוש בכוח ובאיומים על מנת למנוע מעצר ובריחה ממעצר בהם הוגשו כתבי אישום בשנת 2020. בנוסף, תלויים נגדו 3 תיקי מב"ד נוספים בחשד לביצוע עבירות סמים, השגת גבול פלילית ומעשה מגונה באדם משנת 2022 בהם טרם הוגשו כתבי אישום.

ביחס לעבירות דנן, הנאשם התקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו. מסר שהתבקש על ידי אחר שאינו מכיר להעביר את הרכב לגורם שלישי אותו לא הכיר, בתמורה לתשלום. הוא שלל כוונה לגניבת רכב או הבנה כי הרכב בו נסע היה גנוב. בנוסף, התקשה לבחון בעייתיות באופן התנהלותו. באשר לנהיגה בקלות ראש מסר שמאחר והבחין ברכב אזרחי שחסם את הדרך חשש לחייו ועל כן ברח. כמו כן, טען שספג אלימות קשה מצד השוטרים.

שרות המבחן התרשם מנטייתו של הנאשם לתאר את האירועים באופן מטשטש ומצמצם תוך שניכרת עמדתו הקורבנית באשר למצבו וקושי לבחון בעייתיות בהתנהלותו.

הנאשם מסר שמגיל צעיר החל שימוש חברתי בחומרים ממכרים שבמהירה הפך לשימוש קבוע. הנאשם

הפסיק את השימוש בסמים באופן עצמאי לפני כעשור כשלדבריו לפני כשבע שנים פנה עצמאית ליחידה לטיפול בהתמכרויות "בית חוסן" על מנת לחזק את תהליך הגמילה. הנאשם לא הגיע לבדיקת סמים. בנוסף, הנאשם התקשה לשתף פעולה עם השרות באשר לבחינת מצבו הנפשי ודפוסי שימוש בסמים, וניתק עמו קשר.

שרות המבחן העריך כי הנאשם אינו בשל בעת הנוכחית להליך שיקומי משמעותי, מתקשה להכיר בחומרת מצבו ולשתף פעולה עם השירות, הוא מתקשה לבחון בעייתיות במצבו וניכר שעסוק בהשלכת מצבו על גורמים חיצוניים. בנסיבות אלה לא בא שרות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו והומלץ על ענישה מרתיעה שתהלום את חומרת העבירות.

4. מחוות הדעת הפסיכיאטרית מיום 26.9.23 עולה שכשהנאשם עומת עם פרטי כתב האישום הוא הכחיש את המיוחס לו ויצר רושם למגמתיות. הוא אישר שהשתמש באותה תקופה בחומרים פסיכו-אקטיביים. ההתרשמות היא כי בוחן המציאות והשיפוט שלו תקינים והוא בעל תובנה טובה למצבו. גם מעיון בחומרי החקירה עלה שלא ניתן להתרשם מקיומה של פרודוקציה פסיכוטית או תסמינים מאניפורמים. ההערכה היא שהנאשם סובל כיום ממחלת נפש במובנה המשפטי, שעניינה הפרעה דו קוטבית לצד הפרעת אישיות אנטי סוציאלית והפרעת שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים. עם זאת, כשיר לעמוד לדין. בנוסף, נקבע כי בעת ביצוע המעשים המיוחסים לו בסבירות גבוהה שהנאשם הבין את טיב ותוצאות מעשיו, ידע להבחין בין טוב לרע, בין מותר ואסור, הבין את הפסול במעשיו, וההתרשמות היא כי מעשיו הם פועל יוצא של קווי אישיותו האנטי סוציאליים והוא פעל כשכושר השיפוט שלו היה שמור. על כן הנאשם כשיר מהותית. הומלץ על טיפול מרפאתי כפוי.

טיעוני ב"כ הצדדים

5. ב"כ המאשימה הפנה לעברו הפלילי של הנאשם הכולל 10 הרשעות קודמות ו-34 הרשעות תעבורה (תע/1; תע/2). התובע הפנה לערכים החברתיים המוגנים בעבירות אותן ביצע הנאשם. הוא טען שהמחוקק קבע עונש זהה לעבירה של גניבת רכב ולעבירה של קבלת רכב גנוב. לדבריו, מדובר במי שנהג ברכב גנוב לעבר שטחי האזור באופן שיכול ללמד על מטרתו להשלים את גניבתו, כשבסופו של יום, תוך ניסיונו להימלט מפני השוטרים, גרם לתאונת דרכים. נטען שמדובר בעבירות בעלות פוטנציאל סיכון לכלל משתמשי הדרך אשר בוצעו בשל בצע כסף. ב"כ המאשימה הפנה לנזקים העקיפים שנגרמים כתוצאה מתופעת גניבות כלי הרכב. על סמך פסיקה שהגיש עתר התובע לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 14 ל-30 חודשי מאסר.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות נטען שמדובר בנאשם שהודה במיוחס לו ובכך חסך בזמן שיפוטי. עם זאת, לנאשם עבר פלילי, לצד הרשעות תעבורתיות חמורות רבות. הנאשם סירב לשתף פעולה עם שרות המבחן ונפתחו לו תיקים נוספים בעת ניהול ההליך דנן. לאור האמור, עתר ב"כ המאשימה לגזור על הנאשם 16 חודשי מאסר לצד מאסר על תנאי, פסילה בפועל, פסילה על תנאי, קנס ופיצוי.

6. ב"כ הנאשם טען שהוא ביצע עבירה של גניבה באמצעות קבלה של רכב גנוב, כשכתב האיטום המתוקן לא מדבר על רווח כספי שאמור היה הנאשם להפיק. נטען שהגם שהמחוקק קבע אותו עונש לעבירה של גניבת רכב ולעבירה של קבלת רכב גנוב, הרי שמתחמי הענישה שונים. נטען גם שאין נסיבות מחמירות, דוגמת נהיגה ללא רישיון, ביצוע בצוותא או קשירת קשר. על כן, מדובר בקבלת רכב גנוב, ברף חומרה נמוך יותר, ואף הנהיגה ברכב לא היתה נהיגה פוחזת, אלא נהיגה בקלות ראש בלבד, כשמתחמי הענישה בעבירה זו עניינם פסילה קצרה בפועל ופסילה על תנאי. על סמך פסיקה שהגישה, עתרה ההגנה לקביעת מתחם עונש הולם שהרף התחתון שלו עומד על 7-8 חודשי מאסר.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, נטען שהתסקיר בעניינו של הנאשם אינו חיובי הואיל והוא סובל ממכלול בעיות נפשיות, ובכלל זה הפרעה דו קוטבית והפרעת אישיות אנטי סוציאלית. נטען שהנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית, האמבולטורית והאשפוזית והומלץ על טיפול מרפאתי כפוי. הסניגור ביקש לשקול גם את הנזק שיגרם לנאשם בשל מצבו הנפשי. עוד נטען שאכן לנאשם עבר תעבורתי מכביד, אך מרבית העבירות הן מסוג ברירת קנס. לענין הרישום הפלילי נטען שבעברו של הנאשם הרשעה בתקיפת בת זוג משנת 2019, אך לפי העונש שהוטל ניכר שאינה ברף חמור; ב-2014 הוא הורשע בהחזקת סכין; ועבירת הרכוש נעברה על ידו בשנת 1998.

לאור האמור, עתרה ההגנה לבחון את כשירותו של הנאשם לרצות עונש מאסר בדרך של עבודת שרות, ולגזור עליו מאסר שירוצה בעבודות שרות ברף התחתון.

7. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו וביקש את התחשבות בית המשפט במצבו. הנאשם סיפר שהוא בן 50, אב ל-5 ילדים, ובנו בן ה-22 הוא אחד מנפגעי מסיבת "הנובה" ברעים, שם בוצע חלק מטבח ה-7 באוקטובר, והוא מוכר כנפגע פעולות איבה בביטוח לאומי (הוגש מסמך מאת המוסד לביטוח לאומי מיום 24.1.24). הנאשם סיפר שכיום הוא חי מקצבת ביטוח לאומי ומטופל בכדורים פסיכיאטריים ושומר על מצב מאוזן. הנאשם טען שאינו מתנער מאחריות וביקש שייגזר עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שרות.

דין והכרעה

8. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה, תוך מתן משקל לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות, מידת הפגיעה בהם ומדיניות הענישה הנוהגת, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

במעשיו פגע הנאשם בערכים חברתיים מוגנים שעניינם הגנה על קניינו של הפרט, הגנה על תחושת הביטחון האישי והרכושי, כמו גם שמירה על ציבור המשתמשים בדרך ושמירה על הסדר הציבורי וציות להוראות שוטרים הממלאים תפקידם כדין. הפסיקה עמדה על כך שמעבר לזלזול בשלטון החוק ובחיי אדם בעבירות מסוג זה, הרי שהודגש הצורך בהגנה על שוטרים הממלאים תפקידם נאמנה באכיפת החוק נגד גנבי רכב.

[רע"פ 1922/11 רחמימוב נ' מדינת ישראל (17.3.11); רע"פ 9269/17 אבו עי שא נ' מדינת ישראל (15.1.18)].

בעקבות פסיקת בית המשפט העליון הדגישו הערכאות הדיוניות את היותה של תופעת גניבת כלי הרכב "מכת מדינה" של ממש, כשהענישה בתחום זה הוחמרה. אין חולק שמדובר בעבירות נפוצות, קלות לביצוע, קשות לאיתור ולאכיפה, שמלבד עוגמת הנפש הרבה הנגרמת למי שרכבו נגנב, הרי שריבוי גניבות כלי הרכב מביא להעלאת פרמיות הביטוח, באופן שהציבור בכללותו ניזוק מביצוע עבירות אלה.

[ת"פ (כ"ס) 63636-02-19 מדינת ישראל נ' בידה (9.11.20); ת"פ (ראשל"צ) 12230-01-20 מדינת ישראל נ' טקאטקה (5.7.20)].

9. נסיבות ביצוע העבירות מלמדות שמידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים לא היתה נמוכה. הנאשם פעל ביחד עם אחר, שפרץ בתחום לרכב, כשחלקו של הנאשם אינו שולי, בכך שנהג ברכב הגנוב וניסה להעבירו לשטחי האזור. חרף העובדה שהנאשם הכחיש לפני גורמי הטיפול שידע שמדובר ברכב גנוב, הרי שמעבר לעובדה שהוא הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, הוא גם נהג ברכב כשכפפות על ידיו. בעקבות מחסום משטרתי, נהג הנאשם בנסיעה מהירה לכיוון מזרח, כששוטרים דולקים בעקבותיו, בלם באופן פתאומי והניידת פגעה בו מאחור. לאחר מכן המשיך בנסיעה תוך שהוא מבצע פניות חדות וכשהגיע לדרך ללא מוצא פרק רגלית עד שנעצר. אמנם הנזק שנגרם כתוצאה ממעשי הנאשם הוא נזק לרכוש בלבד, ואולם פוטנציאל הנזק שעלול היה להיגרם גדול, כשלא אחת מרדפים משטרתיים מסתיימים בפגיעה בגוף ובנפש.

מנגד, ולקולא, יצוין שכתב האישום המתוקן לא מייחס לנאשם קשירת קשר עם האחר; האחר הוא זה שגנב את הרכב באופן פיזי תוך שהוא משתמש במפתח ייעודי ובמחשב רכב; הנאשם קיבל לידייו את הרכב הגנוב מהאחר והחל לנהוג בו; לא מצוין בכתב האישום המתוקן שהנאשם קיבל מהאחר כסף או שהיה אמור לקבל ממנו כסף עבור גניבת הרכב; אמנם תאונת הדרכים נגרמה באשמת הנאשם, אך היא לא נגרמה כתוצאה מנהיגה פוחזת של הנאשם, אלא בשל העובדה שהוא בלם בפתאומיות והניידת התנגשה באחורי הרכב בו נהג.

10. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה שקביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לנסיבות הספציפיות של כל מקרה ומקרה, ותלויה בסוג כלי הרכב הגנוב, באופן ביצוע הגניבה, בקיומן או בהיעדרן של עבירות נלוות וכיוצא באלה [ת"פ (נת') 62243-05-21 מדינת ישראל נ' אמביאלה (17.3.24)]. עיון בפסיקה מעלה שיש ממש בטענות ההגנה לפיהן במקרים בהם בוצעה הגניבה באמצעות קבלה מאחר, כאשר הנאשם לא נטל חלק אופרטיבי באירוע הגניבה גופו ולא פרץ הלכה למעשה לרכב (הגם שהעונש בצד שתי העבירות, גניבת רכב וקבלת רכב גנוב, זהה), נטו בתי המשפט לקבוע מתחמי ענישה מעט נמוכים בהשוואה לעבירות בהן נטל הנאשם חלק פעיל במעשי הפריצה והגניבה.

11. בהתחשב במידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, בנסיבות ביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנוהגת, **אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-24 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים.**

12. **התלבטתי אם לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה או להסתפק בתקופת המאסר המקסימלית שניתן לרצות בעבודות שרות.** בסופו של יום, ולאחר שהבאתי בחשבון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, החלטתי להימנע משליחתו של הנאשם למאסר ממשי ולגזור עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות. להלן טעמי.

א. אכן, תסקיר שרות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם אינו חיובי. הוא לא נטל אחריות על מעשיו, הוא התקשה לבחון בעייתיות באופן התנהלותו, הוא נטה לתאר את האירועים באופן מטשטש ומצמצם וסירב לשתף פעולה עם השרות, אשר לא בא בהמלצה שיקומית או טיפולית בעניינו. גם מחוות הדעת הפסיכיאטרית עלה שהנאשם יצר רושם של מגמתיות ואי אמינות, כשברקע הפרעת אישיות ושימוש לרעה בחומרים ממכרים.

ב. גם עברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם בעוכריו. לנאשם 10 הרשעות קודמות, תלויים ועומדים נגדו תיקי מב"ד ולחובתו 34 הרשעות תעבורתיות, בין היתר, בעבירות חמורות שעניינן נהיגה בזמן פסילה ונהיגה תחת השפעת סמים.

ג. **עם זאת**, הנאשם הודה לפני בית המשפט בביצוע העבירות וחסך בזמן שיפוטי יקר.

ד. העבירות בוצעו על ידו בחודש נובמבר 2020, דהיינו **לפני כ-4 שנים.**

ה. עיון מדוקדק בגיליון ההרשעות הקודמות של הנאשם מעלה שבשנת 2023 הופסקו ההליכים נגדו בשל מחלת נפש וניתן בעניינו צו אשפוז כפוי למשך 7 שנים; הרשעתו הקודמת היא בגין עבירות משנת 2020, שעיקרן תקיפה סתם (בן זוג), בגין נדון לחודשיים מאסר; ולפני כן מדובר בעבירות מן השנים 1994-2014, אשר התיישנו זה מכבר.

ו. גם בנסיבותיו האישיות ובמצבו הנפשי של הנאשם מצאתי להתחשב - מדובר בנאשם כבן 50,

גרוש ואב ל-5 ילדים, אינו עובד ומתקיים מקצבת ביטוח לאומי על רקע התמודדות עם מצב נפשי מורכב; אחד מבניו ניצל לאחר ששהה במסיבת "הנובה" ברעים בעת מתקפת הטרור הרצחנית שהתרחשה ב-7 באוקטובר 2023 (ראה מסמך מאת הביטוח הלאומי); הנאשם לוקה במחלת נפש מסוג הפרעה דו קוטבית, לצד הפרעת אישיות אנטי סוציאלית, מתמודד עם דכדוך וחרדות, שהם מספר פעמים באשפוז בבית חולים פסיכיאטרי.

אכן, לא מדובר בענייננו בקירבה לסייג לאחריות פלילית, כמשמעותו בסעיף 40ט(א) לחוק העונשין, אך בהחלט מדובר במצב נפשי מורכב שיש ליתן לו ביטוי לקולא בעת גזירת הדין.

[ראה והשווה: ע"פ 207/20 אופיר נ' מדינת ישראל (3.5.22), פסקה 124; ת"פ (כ"ס) 57460-09-23 מדינת ישראל נ' פלוני (3.3.24), פסקה 6 וההפניות שם; ע"פ 4442/19 מדינת ישראל נ' שוץ (13.11.19), פסקה 11; ע"פ 4312/11 פלוני נ' מדינת ישראל, (10.6.13), פסקה 11; ע"פ 10416/07 דולינסקי נ' מדינת ישראל (7.12.09), פסקה 11].

13. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שרות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השרות מיום 8.9.24, ובהסכמת הנאשם. הנאשם ירצה את עבודות השרות במרכז יום לאזרח הותיק, רח' אזר 49, כפר סבא, 5 ימים בשבוע על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 18.11.24 שעה 08:00 ביחידת ברקאי, עבודות שרות, שלוחת מרכז, רח' אברבנאל 49, תל אביב (בנין רשות המיסים).

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור כל עבירת רכוש וכן עבירה של נהיגה בזמן פסילה או נהיגה ללא רישיון נהיגה.

ג. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו או נהיגה פוחזת ברכב.

ד. 6 חודשי פסילה בפועל. הפסילה תרוצה במצטבר לכל עונש פסילה אחר שהוטל על הנאשם, ללא צורך בהפקדה.

ה. 6 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים מהיום, שלא יעבור עבירות של נהיגה בקלות ראש, נהיגה פוחזת ברכב, נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה.

ו. קנס בסך 2,500 ₪ או 21 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים חודשיים, רצופים ושווים, החל ביום 15.11.24. לא ישולם תשלום במועד יעמוד כל הסכום לפירעון מיידי.

ז. פיצוי למתלוננת (ע"ת 1) בסך 2,000 ₪ אשר ישולם עד ליום 15.12.24.

מוצגים (תע/3) - לשיקול דעת קצין אחראי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, ז' אלול תשפ"ד, 10 ספטמבר 2024, במעמד ב"כ המאשימה, הנאשם ובא-כוחו.